

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117216629
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3117216629.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov senátu JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Marka Anovčina v spore žalobcu O. O. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., J. W. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Martou Rybárovou, advokátkou, so sídlom v Trenčíne, Jilemnického 2, proti žalovaným 1/ D. W. E., štátnemu občanovi SR, nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Danica Birošová, s.r.o., IČO 36 837 857, so sídlom v Trenčíne, Piaristická 46/276, 2/ Q. W., štátnemu občanovi SR, bytom B., J. štáty americké, o zaplatenie XX 550,73 eur, o odvolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 11C/41/2017 - 198 zo dňa 30. júla 2020 takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti II. o povinnosti žalovaného 1/ zaplatiť žalobcovi sumu 7 443,73 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, ktorý záväzok je solidárnym záväzkom žalovaného 1/ a žalovaného 2/, **p o t v r d z u j e** .

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti II. o povinnosti žalovaného 1/ zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania mení tak, že žalovaný 1/ **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7 273,73 eur od 15.10.2017 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, pričom tento jeho záväzok je solidárnym záväzkom žalovaného 1/ a žalovaného 2/. Žalobu v časti nároku na zaplatenie úroku z omeškania voči žalovanému 1/ vo výške 5,05 % ročne zo sumy 7 273,73 eur od 19.11.2015 do 14.10.2017 a vo výške 0,05 % ročne zo sumy 7 273,73 eur od 15.10.2017 do zaplatenia **z a m i e t a** .

III. Žalovanému 1/ **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 39,26 %.

IV. Žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 84,5 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zastavil konanie v časti o zaplatenie 9 107,- eur s úrokom z omeškania vo výške 3 % ročne zo sumy 6 760,- eur od 15.03.2015 do zaplatenia a vo výške 9 % ročne zo sumy 9 790,73 eur od 18.02.2015 do zaplatenia. Výrokom II. zaviazal žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 7 443,73 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 7 273,73 eur od 19.11.2015 do zaplatenia, výrokom III. v zostávajúcej časti uplatneného úroku z omeškania žalobu zamietol a výrokom IV. rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa domáhal, aby súd uložil žalovaným povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi sumu 16 550,73 eur s úrokom z omeškania vo výške 3 % ročne zo sumy 6 760,- eur od 15.03.2015 do zaplatenia a vo výške 9 % ročne zo sumy 9

790,73 eur od 18.02.2015 do zaplattenia. Podaním zo dňa 16.11.2018, doručeným súdu dňa 19.11.2018, zoberal žalobca žalobu späť v časti o zaplattenie 9 107,- eur spolu s uplatnenými úrokmi z omeškania a súčasne navrhol zmenu žalobného návrhu tak, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 7 443,73 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 170,- eur od 05.08.2014 do zaplattenia, zo sumy 170,- eur od 04.09.2014 do zaplattenia, zo sumy 170,- eur od 02.10.2014 do zaplattenia, zo sumy 170,- eur od 05.11.2014 do zaplattenia, zo sumy 170,- eur od 05.12.2014 do zaplattenia, zo sumy 170,- eur od 07.01.2015 do zaplattenia, zo sumy 3 000,- eur od 16.02.2015 do zaplattenia, zo sumy 3 000,- eur od 17.02.2015 do zaplattenia a zo sumy 253,73 eur od 18.02.2015 do zaplattenia. Súd zmenu žaloby uznesením č. k. 11C/41/2017 - 183 zo dňa 12.03.2020 pripustil. V časti, v ktorej zoberal žalobca žalobu späť, súd výrokom I. napadnutého rozsudku konanie zastavil. Z vykonaného dokazovania zistil súd nasledovný skutkový stav: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. a sporové strany uzavreli dňa 02.08.2004 Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. 2474318503, predmetom ktorej bolo poskytnúť žalovanému 1/ ako stavebnému sporiteľovi a dlžníkovi, žalovanému 2/ ako ďalšiemu dlžníkovi mimoriadny medziúver vo výške 13 277,56 eur (400 000,- Sk). Žalobca k tejto zmluve pristúpil v pozícii ručiteľa a prevzal na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojia žalovaní 1/ a 2/. Okresný súd Trenčín v právnej veci žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., proti žalovaným 1/, 2/ a žalobcovi (ako žalovanému 3/) o zaplattenie 13 462,83 eur s príslušenstvom uznesením č. k. 21C/5/2010 - 60 zo dňa 19.08.2010, právoplatným dňa 09.09.2010, schválil zmier znenia, že žalovaní 1, 2, 3 sú povinní zaplatiť žalobcovi 13 462,83 eur s 12,79 % úrokom z omeškania vo výške 252,44 eur, s 12,7 % úrokom z omeškania vo výške 141,46 eur, s 12,79 % úrokom z omeškania zo sumy 13 462,83 eur od 01.07.2010 do zaplattenia a nahradiť trovy konania, všetko v 500,- eurových mesačných splátkach pod stratou výhody splátok s účinnosťou od právoplatnosti schváleného zmieru. Z Upovedomenia o začatí exekúcie a spôsobe jej vykonania EX-1785/12 zo dňa 07.02.2013 bolo zistené, že súdny exekútor Mgr. Róbert Segľa, Exekútorový úrad Prešov, upovedomil žalobcu, že dňa 13.12.2012 začalo exekučné konanie vo veci oprávneného Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Bajkalská 30, 82948 Bratislava, proti povinným - žalovaným 1/ a 2/ a žalobcovi na vymoženie dlžnej sumy vo výške 10 347,63 eur (okrem príslušenstva). Zo zrušenia príkazu na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy povinného EX-1785/12 zo dňa 20.02.2015 vyplynulo, že oznamuje žalobcovi, že nakoľko exekučné konanie bolo skončené, príkaz na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy povinného - žalobcu zo dňa 07.02.2013 a exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy povinného - žalobcu ruší. Z výpisu z účtu v peňažnom ústave vedenom na žalobcu bolo zistené, že z jeho účtu boli na účet exekútora Mgr. Róbert Segľa odoslané platby: dňa 16.02.2015 vo výške 3 000,- eur, dňa 17.02.2015 vo výške 3 000,- eur a dňa 18.02.2015 vo výške 253,73 eur. Z Potvrdenia UNOTECH, spol. s r. o., Zlatovská 2211, Trenčín, IČO 31 424 562, zo dňa 18.11.2018 bolo zistené, že potvrdzuje, že zo mzdy zamestnanca - žalobcu boli v prospech účtu Mgr. Róberta Segľa - súdneho exekútora poukázané nasledovné čiastky 170,- eur dňa 05.08.2014, 170,- eur dňa 04.09.2014, 170,- eur dňa 02.10.2014, 170,- eur dňa 05.11.2014, 170,- eur dňa 05.12.2014, 170,- eur dňa 07.01.2015, 170,- eur dňa 05.02.2015, t. j. za obdobie od 05.08.2014 do 05.02.2015 spolu 1 190,- eur. Právne vec súd posúdil podľa § 100 ods. 1, § 101, § 517 ods. 2, § 546, § 548 ods. 1, § 550 a § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. (ďalej len nariadenie vlády). Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalovanému 1/a 2/ bol Prvou stavebnou sporiteľnou, a. s., poskytnutý úver, kde v tomto zmluvnom vzťahu žalobca vystupoval ako ručiteľ. Žalovaní svoj dlh nesplácali, a preto bol na základe žaloby veriteľa uznesením schválený súdny zmier a na jeho základe začalo exekučné konanie. Žalobca na základe Príkazu na začatie exekúcie č. EX-1785/12 zo dňa 07.02.2013 zaplatil v prospech oprávneného Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., z exekučného titulu sumu 7 443,73 eur, ktorá bola predmetom tohto konania. Žalobca sa mohol v tomto konaní voči žalovaným domáhať, aby mu nahradili to, čo za nich plnil, keďže sám splnil za žalovaných ich povinnosť. Súd mal v konaní za preukázané, že žalobca uspokojil ako ručiteľ pohľadávku veriteľa, keď zaplatil v prospech oprávneného z exekučného titulu žalovanú sumu. Žalovaní v priebehu konania žalobcom uplatnený nárok nespochybnili relevantnými skutočnosťami, ani nepreukázali, že svoj dlh žalobcovi uhradili. Preto súd na základe vykonaného dokazovania, postupujúc podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení, žalobe vyhovel. Povinnosť žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť dlh žalobcovi spoločne a nerozdielne vyplýva z dojednania obsiahnutého priamo v zmluve o mimoriadnom medziúvere, ktorým bola solidarita žalovaných 1/ a 2/ založená. Nárok ručiteľa voči dlžníkom je rovnaký ako nárok veriteľa, ktorý uspokojil ručiteľ. Právo ručiteľa na náhradu plnenia poskytnutého veriteľovi vzniká odo dňa, keď uspokojil pohľadávku veriteľa, nejde o nárok na základe bezdôvodného obohatenia, nevzniká po doručení výzvy žalovaným a zo strany žalobcu. Keďže žalovaní sa dňom, keď žalobca uspokojil pohľadávku veriteľa, dostali do omeškania s plnením

peňažného dlhu, má žalobca nárok aj na úrok z omeškania, pretože podľa § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka dlh musí byť splnený riadne a včas. Podľa zmeneného petitu (návrh zo dňa 19.11.2018) boli žalobcom uplatnené úroky postupne od 05.08.2014 až od 18.02.2015 zo sumy 7 273,73 eur (6 x 170 eur + 2 x 3 000 eur + 253,73 eur) podľa jednotlivých úhrad žalobcu. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania úroky z omeškania uplatnené za obdobie pred 19.11.2015 (návrh na zmenu zo dňa 19.11.2018) boli uplatnené za obdobie presahujúce trojročnú premlčaciu dobu a sú premlčané. Súd preto žalobcovi priznal v súlade touto zmenou úrok z omeškania zo sumy 7 273,73 eur od 19.11.2015 do zaplatenia v zákonnej výške 5,05 % ročne. V zostávajúcej časti uplatneného úroku súd žalobu ako nedôvodnú zamietol (výrok III.). O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP, keďže v zastavenej časti konania zavinenej žalobcom bol úspešný žalovaný spolu so zamietnutou (nepatrnou) časťou a v časti, v ktorej bol nárok priznaný, bol úspešný žalobca a neúspešný žalovaný. Nakoľko každá zo sporových strán mala vo veci úspech len čiastočný pričom pomer ich úspechu a neúspechu bol v podstate rovnaký, súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný 1/, a to voči vyhovujúcemu výroku II. Namietal, že vo vyjadrení zo dňa 24.10.2017 okrem iného uviedol, že rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 22C/266/11 zo dňa 20.03.2011 smeruje len voči žalovanému 2/, čo znamená, že ak žalobca uplatňuje podanou žalobou zaplatenie tejto sumy (čo z podanej žaloby nie je úplne zrejmé) voči žalovanému 2/, a to v tomto konaní, ide zjavne o prekážku res iudicata. V napadnutom rozsudku absentuje vysporiadanie sa súdu s uvedenou námietkou žalovaného 1/, čo činí napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľným. Žalovaný 1/ považuje odôvodnenie napadnutého rozsudku za nedostatočné, nepresvedčivé a napadnutý rozsudok z uvedeného dôvodu za arbitrárny a nepreskúmateľný. Žalovaný 1/ potvrdil niektoré skutkové tvrdenia žalobcu, avšak vzniesol námietku premlčania voči celému uplatnenému nároku z dôvodu, že žaloba bola súdu doručená až dňa 04.08.2017, regresný nárok vznikol ešte dňa 11.12.2009 (dátum uplatnenia práva Prvej stavebnej sporiteľne, a.s., vo vzťahu k ručiteľovi, ako vyplýva z rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 22C/266/2011 zo dňa 20.03.2014 - štvrtá veta odôvodnenia). V zmysle § 550 Občianskeho zákonníka ručiteľ, ktorý plnil za dlžníka, vstupuje do práv veriteľa, ručiteľovi nevzniká nový záväzok voči dlžníkovi s novou lehotou splatnosti. (§ 111 Občianskeho zákonníka). Nárok veriteľa sa premlčuje v pôvodnej lehote splatnosti hlavnej pohľadávky. S uvedenou námietkou žalovaného 1/ sa súd takisto nijakým spôsobom nevysporiadal. Nemožno súhlasiť ani so závermi súdu o tom, že povinnosť žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť dlh žalobcovi spoločne a nerozdielne vyplýva z dojednania obsiahnutého priamo v zmluve o mimoriadnom medziúvere, ktorým bola solidarita žalovaných 1/ a 2/ založená, nakoľko ich solidarita zo zmluvy č. 2474318 5 03 zo dňa 19.07.2004 nevyplýva zo žiadneho jej ustanovenia a ani súd v napadnutom rozsudku na žiadne konkrétne ustanovenie zmluvy o medziúvere nepoukazuje. Ani pôvodný veriteľ Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 21C/5/2010 neuplatňovala svoj nárok voči stranám tohto sporu ako solidárny záväzok. Nemožno súhlasiť ani so záverom, že by žalobcovi mal prislúchať úrok z omeškania odo dňa, kedy za žalovaných plnil Prvej stavebne sporiteľni, a. s., a teda nie až od prípadnej výzvy žalobcu na plnenie subrogačného regresu adresovanej žalovaným 1/ a 2/. Žalovaní 1/ a 2/ predsa nemohli mať o prípadnom plnení žalobcu z ručenia Prvej stavebnej sporiteľni, a. s., žiadnu vedomosť a nemohli by sa objektívne dostať do omeškania s plnením prípadného subrogačného regresu. Z listinných dôkazov predložených žalobcom nevyplýva, že by žalobca skutočne plnil na konkrétny dlh namiesto žalovaných (námietka žalovaného 1/ zo dňa 24.10.2017 v znení „Z listinných dôkazov predložených žalobcom zároveň nie je zrejmé, že žalobca splnil celý záväzok za žalovaných titulom ručenia“). V konaní bolo preto potrebné zo strany žalobcu predložiť napr. potvrdenie o vykonaných úhradách zo strany Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., resp. súdneho exekútora, ktorý v jej prospech vykonával exekúciu. Žalovaný 1/ považuje za nesprávne odôvodnenie rozsudku v bode 32., v ktorom sú konštatuje, že žalovaní v priebehu konania žalobcom uplatnený nárok nespochybnili relevantnými skutočnosťami, ani nepreukázali, že svoj dlh žalobcovi uhradili. Žalobca nesie dôkazné bremeno, a preto nie je na mieste, aby žalovaní mali spochybňovať listinné dôkazy predložené žalobcom, ale žalobca má predložiť také listinné dôkazy, z ktorých by jeho nárok na úhradu žalovanej sumy bezpochyby vyplýval, keďže žalovaný 1/ poprel skutočnosť, že by žalobca splnil celý záväzok za žalovaných titulom ručenia (vyjadrenie zo dňa 24.10.2017). Ak by bol nárok žalobcu dôvodný, bolo by od neho potrebné odpočítať plnenia, ktoré žalobca vykonal v predmetnom exekučnom konaní a ich úhrada nebola započítaná na pohľadávku Prvej stavebnej sporiteľne, a. s. Ďalším veľmi podstatným argumentom, ktorý zaznieva aj v záverečnej reči žalovaného 1/ na pojednávaní dňa 30.06.2020, je fakt, že zo žalobcom predložených potvrdení o úhradách nie je možné ustáliť a ani zistiť, či žalobca

hradil na účet súdneho exekútora výlučne iba pohľadávku s príslušenstvom (prichádzal by do úvahy subrogačný regres). Alebo napríklad uhradil aj náhradu nákladov súdneho konania, prípadne aj trovy samotnej exekúcie (neprichádzal by do úvahy subrogačný regres). Ručiteľ nemá voči dlžníkovi nárok na náhradu nákladov konania, prípadne nákladov exekúcie, ktorou bol voči nemu vymáhaný dlh, za ktorý sa zaručil. V takomto prípade ide o vlastný záväzok ručiteľa, ktorý nespĺnil za dlžníka, ale za seba. Výška uplatneného nároku žalobcu je z tohto dôvodu nepreskúmateľná, keďže zo žalobcom predložených potvrdení o úhradách (z ktorých odvodzuje právo na úhradu celej žalovanej sumy) nie je zrejmé, akú časť dlhu mal žalobca za žalovaných 1/ a 2/ vlastne uhradiť a čo z deklarovaného plnenia žalobca hradil sám za seba titulom úhrady trov predmetnej exekúcie či trov súdneho konania. Uvedené je dôvodom na zamietnutie žaloby pre nepreskúmateľnosť výšky uplatneného nároku žalobcu. Vzhľadom na uvedené žalovaný 1/ navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, alternatívne zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného 1/ písomne vyjadril a uviedol, že s napadnutým rozsudkom v celom rozsahu súhlasí. Súd prvej inštancie v súlade s ust. § 550 Občianskeho zákonníka a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka správne rozhodol, že ručiteľ, ktorý dlh splnil, je oprávnený požadovať od dlžníka, aby mu nahradil to, čo zaňho plnil. Z vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne a je zrejmé, že žalovaný 1/ svojim odvolaním v konaní robí iba účelovo prietahy v konaní. V odvolaní poukazuje na judikáty, ktoré s prejednávanou vecou nemajú nič spoločné a ničím nepreukazuje, v čom spočíva prekážka res iudicata, ktorej sa dovoláva. Odvolanie žalovaného 1/ nemá s predmetnou vecou nič spoločné, je v rozpore s ňou a celé odvolanie je zmätočné. Smeruje iba k tomu, aby účastníkom vznikali ďalšie trovy konania. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a zaviazal žalovaných uhradiť žalobcovi trovy konania v celom rozsahu.

4. Odvolací súd pri predbežnom preskúmaní napadnutého rozsudku zistil, že súd prvej inštancie pri doterajšom rozhodovaní nepoužil ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Z hľadiska splatnosti žalobcom uplatneného nároku a následného omeškania je podľa názoru odvolacieho súdu toto zákonné ustanovenie rozhodujúce, a preto odvolací súd vyzval strany sporu podľa § 382 CSP, aby sa vyjadrili k jeho možnej aplikácii.

5. Žalobca na výzvu odvolacieho súdu reagoval vyjadrením, v ktorom uviedol, že odôvodnenie napadnutého rozsudku v bode 35. je vecne správne a je ním daná aj aplikácia ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka.

6. Žalovaný 1/ na výzvu odvolacieho súdu reagoval vyjadrením, v ktorom uviedol, že k novej aplikácii ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka nemá výhrady a poukázal na skutočnosť, že žalobca žalovaného 1/ nikdy na úhradu žalovanej sumy nevyzval a žalovaný nárok sa tak ešte nestal splatným. Žaloba bola podaná predčasne.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo vzťahu k žalovanému 1/ vo výroku II. v časti priznanej istiny a v závislom výroku IV. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť a vo výroku II. v časti priznaného úroku z omeškania voči žalovanému 1/ zmeniť podľa § 388 CSP.

8. Odvolaním bol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie iba vo vyhovujúcom výroku II., avšak len vo vzťahu k žalovanému 1/. Keďže na strane žalovaných ide o samostatné procesné spoločenstvo, rozsudok súdu prvej inštancie je vo vzťahu žalobcu a žalovaného 2/ právoplatný v celosti, a preto ho odvolací súd v tejto časti nepreskúmaval. Rovnako odvolací súd nepreskúmaval napadnutý rozsudok vo výroku I. a III., ktoré odvolaním napadnuté neboli. Súd však vo vzťahu k žalovanému 1/ preskúmaval

aj výrok IV. o náhrade trov konania, ktorý je závislý na zvyšných výrokoch, t. j. aj na výroku II., voči ktorému podal žalovaný 1/ odvolanie.

9. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na tom právnom závere, že žalobca ako ručiteľ splnil za žalovaných ako dlžníkov ich povinnosť voči ich veriteľovi Prvej stavebnej sporiteľni, a. s., a to dlh zo zmluvy o úvere vo výške 7 443,73 eur. Žalovaní svoj peňažný dlh žalobcovi neuhradili a dostali sa do omeškania dňom, keď žalobca uspokojil pohľadávku veriteľa, avšak vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným 1/ súd úroky z omeškania uplatnené za obdobie pred 19.11.2015 ako premlčané žalobcovi nepriznal a priznal mu úrok z omeškania až od 19.11.2015 do zaplatenia v zákonnej výške 5,05 % ročne. V zostávajúcej časti uplatneného úroku súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

10. Podstata odvolacích argumentov žalovaného 1/ bola koncentrovaná na tvrdenia o tom, že napadnutý rozsudok je nedostatočne a nepresvedčivo odôvodnený, je tu prekážka res iudicata, a to v podobe rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 22C/266/11 zo dňa 20.03.2011, s čím sa súd prvej inštancie nevysporiadal. Tiež sa nevysporiadal s námietkou premlčania, ktorú žalovaný 1/ uplatnil voči celému uplatnenému nároku. Povinnosť žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť dlh žalobcovi spoločne a nerozdielne podľa žalovaného 1/ zo zmluvy č. 2474318 5 03 zo dňa 19.07.2004 nevyplýva a nemožno súhlasiť ani so záverom, že by žalobcovi mal prislúchať úrok z omeškania odo dňa, kedy za žalovaných plnil Prvej stavebnej sporiteľni, a. s., a teda nie až od prípadnej výzvy žalobcu na plnenie subrogačného regresu adresovanej žalovaným 1/ a 2/. Z dôkazov tiež nevyplýva, že by žalobca skutočne plnil na konkrétny dlh namiesto žalovaných a žalovaný 1/ poprel skutočnosť, že by žalobca splnil celý záväzok za žalovaných titulom ručenia.

11. Žalovaný 1/ uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, t. j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP dopadá na všetky pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod iné odvolacie dôvody, avšak vždy len za predpokladu, že tieto pochybenia mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zvyčajne pôjde o prípady nesprávne realizovanej mandukčnej povinnosti súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu, vypočutie svedka bez jeho poučenia o práve odoprieť výpoveď a podobne) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu.

13. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

14. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15. V konaní nebolo sporné, že pohľadávka veriteľa - Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., zo zmluvy o úvere voči žalovaným ako dlžníkom bola zabezpečená ručiteľským záväzkom žalobcu. Ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Ručiteľ, ktorý dlh splnil, je oprávnený požadovať od dlžníka náhradu za plnenie poskytnuté veriteľovi. Domáhať sa náhrady od dlžníka môže ručiteľ až dodatočne, t. j. až potom, keď sám plnil. Pohľadávka na náhradu plnenia poskytnutého veriteľovi vzniká ručiteľovi voči dlžníkovi priamo zo zákona a nie je rozhodné, či k uspokojeniu veriteľa došlo ručiteľom dobrovoľne alebo v rámci exekúcie. V každom prípade je však potrebné, aby bolo plnené veriteľovi, príp. jeho právnomu nástupcovi, a to tak, aby došlo k čiastočnému alebo k úplnému zániku záväzku dlžníka. Ručiteľ môže svoj nárok voči dlžníkovi oprieť iba o skutočnosť, že plnil záväzok dlžníka

ako ručiteľ. Pokiaľ ručiteľ hradil trovy konania a trovy exekúcie, tieto nie sú plnením za dlžníka, ale sú plnením vlastných povinností ručiteľa. Ručiteľ splnením dlhu vstupuje do práv uspokojeného veriteľa.

16. Žalobca sa po čiastočnom späťvzati domáhal zaplatenia sumy 7 443,73 eur, ktorá bola zahrnutá v pôvodne vyššej žalovanej sume a zároveň je nižšia, než v upovedomení o začatí exekúcie EX-1785/12 uvádzaná suma vymáhanej istiny (10 347,63 eur) z titulu nesplateného úveru Prvej stavebnej sporiteľni, a. s. O celej žalovanej sume žalobca v žalobe tvrdil, že ide o úhrady, ktorými ako ručiteľ zaplatil dlh za žalovaných, ktorý im vznikol zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. 2474318503 (ďalej aj len zmluva o úvere). Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 24.10.2017 namietal existenciu prekážky rozhodnutej veci, namietal premlčanie uplatneného nároku, namietal, že nie je povinný plniť svoj prípadný záväzok solidárne so žalovaným 2/ a tiež namietal aj dátum, od ktorého si žalobca uplatnil úrok z omeškania. Vo vyjadrení tiež uviedol, že z listinných dôkazov predložených žalobcom zároveň nie je zrejmé, že žalobca splnil celý záväzok za žalovaných titulom ručenia.

17. K tvrdeniu žalobcu o tom, že žalovaná suma predstavuje úhrady, ktorými žalobca ako ručiteľ zaplatil dlh za žalovaných, žalovaný 1/ uviedol len to, že z listinných dôkazov predložených žalobcom nie je zrejmé, že žalobca splnil celý záväzok za žalovaných titulom ručenia. Takéto vyjadrenie podľa obsahu jednoznačne nemožno považovať za výslovné popretie skutkového tvrdenia žalobcu v žalobe o tom, čo predstavuje žalovaná suma a zároveň žalovaný 1/ neuviedol vlastné skutkové tvrdenia. Popretie skutkových tvrdení žalobcu zo strany žalovaného musí byť výslovné a na popretie skutkových tvrdení sa kladú určité kvalitatívne nároky. Uvedená námietka žalovaného 1/ podmienku výslovnosti popretia skutkových tvrdení žalobcu nespĺňa a taktiež nespĺňa ani kvalitatívne nároky vyžadované zákonom na účinné popretie skutkových tvrdení. Skutkové tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaná suma predstavuje úhradu za žalovaných titulom ručenia, je potom v zmysle § 151 ods. 1 CSP potrebné nevyhnutne považovať za nesporné, a to z dôvodu, že nebolo popreté výslovné, t. j. spôsobom, že by žalovaný 1/ výslovné uviedol, že je nepravdivé, prípadne v akom rozsahu, keď iba neurčitou a vágnou formuláciou namietol čo mu nie je zrejmé z listinných dôkazov. Okrem toho aj výslovné popretie skutkových tvrdení žalobcu zo strany žalovaného 1/ by mohlo byť účinné iba vtedy, ak by uviedol vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, čo žalovaný 1/ vôbec neučinil. Samozrejme, toto prichádza do úvahy iba v prípade, že sa to týka konania alebo vnímania žalovaného 1/. Pokiaľ ide o úhrady žalobcu na dlh žalovaných, tak pokiaľ by žalovaný 1/ výslovné poprel skutkové tvrdenia žalobcu o tom, čo predstavuje žalovaná suma, mal by uviesť vlastné skutkové tvrdenia týkajúce sa jeho vnímania skutkových tvrdení žalobcu, keď tak zo žaloby, ako aj z listinných dôkazov mu boli zrejmé úhrady žalobcu, pričom z listín súdneho exekútora boli zrejmé aj jednotlivé položky, z ktorých pozostávala vymáhaná suma, pričom len na istine úveru bola vymáhaná vyššia suma, než sa po čiastočnom späťvzati domáhal žalobca. Žalovaný 1/ však žiadne vlastné skutkové tvrdenia neuviedol, čím nebola splnená ani podmienka účinného popretia skutkových tvrdení žalobcu, ktoré je tak nevyhnutné považovať čo do uplatnenej istiny ako nároku na náhradu plnenia, ktoré žalobca vykonal za žalovaných, za nesporné. Pokiaľ žalovaný 1/ namietal, že uvedené skutkové tvrdenie poprel aj v záverečnej reči na pojednávaní, tak k takémuto popretiu nedošlo. Nevyplýva to ani zo zápisnice z pojednávania, ale ani zo zvukového záznamu z pojednávania. Pokiaľ teda súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaní v priebehu konania žalobcom uplatnený nárok nespochybnili relevantnými skutočnosťami, dospel k záveru správne a správne zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 7 443,73 eur, ktorú žalobca uhradil ako ručiteľ za žalovaných 1/ a 2/ ako dlžníkov zo zmluvy o úvere, ktorý bol poskytnutý žalovaným, a ktorí tento neuhradili.

18. Pokiaľ ide o námietku žalovaného 1/, že solidarita žalovaných uhradiť žalobcovi žalovanú sumu nevyplýva zo zmluvy o medziúvere, tak aj táto jeho námietka je nedôvodná a v rozpore s tým, čo vyplýva z vykonaného dokazovania. Podľa zmluvy o úvere bol stavebným sporiteľom žalovaný 2/ a spoludlžníkom žalovaný 1/. Zmluva je v spise na č. I. 4 - 7 a na jej 6. strane sa výslovné uvádza, že spoludlžník (t. j. žalovaný 1/) sa zaväzuje k splateniu dlhu spoločne a nerozdielne so stavebným sporiteľom. Keďže žalobca ako ručiteľ splnením dlhu vstúpil do práv uspokojeného veriteľa, sú obaja žalovaní povinní splniť mu dlh solidárne tak, ako sa zaviazali v zmluve o úvere veriteľovi. Súd prvej inštancie tak ohľadne povinnosti žalovaných zaplatiť ich dlh spoločne a nerozdielne dospel k správne skutkovému zisteniu a tiež aj k správne právne záveru, keďže solidárne splnenie dlhu žalovaných vo vzťahu k veriteľovi - Prvej stavebnej sporiteľni, a. s., bolo založené zmluvou o úvere a ručiteľ úhradou dlhu za žalovaných vstúpil do práv a povinností veriteľa.

19. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalovaného 1/ o prekážke veci rozhodnutej, k tejto odvolací súd uvádza, že je nedôvodná. Prekážka res iudicata je neodstrániteľným nedostatkom procesnej podmienky a dôsledkom jej existencie je nevyhnutne zastavenie konania. Jej podstatou je to, že o prejednávanej veci sa už právoplatne rozhodlo. Žalobca si po čiastočnom späťvzati uplatňoval voči žalovaným nárok na zaplatenie sumy 7 443,73 eur s príslušenstvom, ktorú titulom ručenia uhradil za žalovaných ich veriteľovi v období od 05.08.2014 do 18.02.2015. Vzhľadom na obdobie, kedy bola žalovaná suma žalobcom uhradená, nemôže rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 22C/266/2011 - 53 zo dňa 20.03.2014 (žalovaným 1/ nesprávne uvádzaný dátum 20.03.2011), právoplatný dňa 21.05.2014, tvoriť pre toto konanie prekážku rozhodnutej veci, keďže ním nemohlo byť rozhodnuté o pohľadávke žalobcu, ktorá v tom čase neexistovala. Okrem toho, ako poukazuje aj žalovaný 1/ v odvolaní, ide o rozsudok vo veci žalobcu vo vzťahu k žalovanému 2/ a nie aj k žalovanému 1/. Keďže v tejto veci ide o samostatné procesné spoločenstvo, tak uvedený rozsudok nemôže tvoriť prekážku res iudicata vo vzťahu k žalovanému 1/ ani z tohto hľadiska. Odvolacia námietka žalovaného 1/ o existencii prekážky res iudicata je tak zjavne nedôvodná. Je pritom bezpredmetné, či si pôvodný veriteľ v minulosti uplatnil časť nároku zo zmluvy o úvere iba voči jednému z dlžníkov alebo voči obom.

20. Žalovaný 1/ ďalej namietal premlčanie uplatneného nároku. K tejto odvolacej námietke dáva odvolací súd do pozornosti odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom sa už súd prvej inštancie s námietkou premlčania aj vo vzťahu k priznanej istine vysporiadal a odôvodnenie napadnutého rozsudku je v tejto časti jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a postačujúce. Nárok na uplatnenie postihu ručiteľa voči dlžníkovi sa premlčí vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe (§ 101 OZ <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbqfzygc4tbm5zgczrngeydc>>), ktorá začína plynúť okamihom kedy ručiteľ splnil pohľadávku veriteľa za dlžníka a nie okamihom uplatnenia si nároku veriteľa voči ručiteľovi. Prvú časť žalovanej a priznanej sumy uhradil žalobca za žalovaných dňa 05.08.2014 a ostatné ešte neskôr. Premlčacia doba by tak uplynula najskôr dňa 05.08.2017 a aj to len pre časť priznaného nároku. Žalobca však žalobu podal na súde dňa 04.08.2017, t. j. pred uplynutím premlčacej doby vo vzťahu k celej priznanej istine, takže nárok na zaplatenie istiny bol uplatnený včas a nie je premlčaný.

21. Žalovaný 1/ v odvolaní ďalej namietal, že žalobcovi nemôže patriť úrok z omeškania odo dňa, kedy by za žalovaných plnil, keďže o tom nemohli mať vedomosť. V tejto časti považoval odvolací súd námietku žalovaného 1/ za dôvodnú. Nárok na náhradu plnenia, ktoré poskytol ručiteľ za dlžníka, vzniká ručiteľovi okamihom plnenia a od tohto okamihu plynie aj premlčacia doba. Zo zákona však bez ďalšieho nevyplyva, že okamihom plnenia ručiteľa sa jeho nárok zároveň stáva voči dlžníkovi aj splatným. Čas splnenia nároku žalobcu ako nároku ručiteľa na náhradu plnenia voči dlžníkovi nebol dohodnutý a nie je ani ustanovený právnym predpisom a doposiaľ nebol ani určený v rozhodnutí, a preto bol žalovaný 1/ ako dlžník žalobcu povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie žalobca požiadal. Keďže vykonaným dokazovaním nebola preukázaná žiadna výzva zo strany žalobcu žalovanému 1/ na zaplatenie priznanej istiny pred začatím konania, treba za kvalifikované požiadanie považovať žalobu. Dňom zročnosti pohľadávky uplatnenej v žalobe však nebude deň nasledujúci po podaní žaloby na súde, ale deň po doručení tejto žaloby žalovanému (vid' napr. rozhodnutie R 27/1977 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo 210/2005). Žaloba bola žalovanému 1/ doručená dňa 13.10.2017, a preto sa pohľadávka žalobcu stala zročnou až dňa 14.10.2017, t. j. v deň nasledujúci po doručení žaloby. Pokiaľ žalovaný 1/ v tento deň pohľadávku žalobcu nesplnil, dostal sa dňom 15.10.2017 do omeškania a teda až od tohto dňa patrí žalobcovi úrok z omeškania, a to podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Keďže základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu žalovaného 1/ bola vo výške 0 %, patrí žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, ktorý mu odvolací súd priznal, avšak len zo sumy, z ktorej mu ho priznal aj súd prvej inštancie a nie z celej priznanej istiny, nakoľko odvolaním nebol napadnutý výrok, ktorým bol zamietnutý úrok z omeškania zo sumy vyššej, než 7 273,73 eur. Keďže nebola preukázaná skoršia splatnosť priznanej istiny než v deň, ktorý nasledoval po doručení žaloby žalovanému 1/, odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok vo vzťahu k žalovanému 1/ v časti výroku II. o úroku z omeškania tak, že priznal žalobcovi úrok z omeškania od neskoršieho dňa a zároveň v nižšej výške vzhľadom k tomu, že pri neskoršom vzniku omeškania žalovaného 1/ bola aj úroková sadzba, od ktorej sa odvíja výška úroku z omeškania, nižšia. Pokiaľ teda súd prvej inštancie priznal úrok z omeškania skôr a vo vyššej sadzbe, odvolací súd z uvedených dôvodov v tejto časti žalobu zamietol.

22. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok vo vyhovujúcej časti výroku II. v priznanej istine vo vzťahu k žalovanému 1/ podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a v časti úroku z omeškania vo vzťahu k žalovanému 1/ podľa § 388 CSP zmenil.

23. Keďže odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu žalobcu a žalovaného 1/ v časti príslušenstva, rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie medzi žalobcom a žalovaným 1/ podľa § 396 ods. 2 CSP, a to v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Uplatnený nárok žalobcu do rozhodnutia súdu prvej inštancie predstavoval spolu 24 507,61 eur (istina + uplatnené úroky z omeškania vyčíslené odo dňa ich uplatnenia do dňa rozhodnutia súdu prvej inštancie). Súd prvej inštancie v časti konanie zastavil z dôvodu späťvzatia žaloby a v časti nárok žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania zamietol. Tieto časti spolu predstavujú sumu 17 063,88 eur (istina 9 107,- eur + uplatnené úroky z omeškania vyčíslené odo dňa ich uplatnenia do dňa rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré boli zamietnuté alebo pre ktoré bolo konanie zastavené). Suma 17 063,88 eur, ktorá nebola zo sumy 24 507,61 eur žalobcovi súdom prvej inštancie priznaná, predstavuje úspech žalovaného 1/ a je v rozsahu 69,63 %. Úspech žalobcu v konaní pred súdom prvej inštancie potom predstavuje 30,37 % a žalovaný 1/ tak mal v konaní pred súdom prvej inštancie čistý úspech v rozsahu 39,26 % (69,63 % - 30,37 %) a v tomto rozsahu mu odvolací súd aj priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie.

24. Pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, predmetom odvolania bol celý žalobcovi priznaný nárok, t. j. suma 7 443,73 eur s úrokom z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 7 273,73 eur od 19.11.2015 do zaplatenia. V časti istiny bol napadnutý rozsudok potvrdený a v časti príslušenstva zmenený. Počítajúc ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie (30.07.2020) predstavovala súdom prvej inštancie priznaná istina a úrok z omeškania spolu sumu 9 170,65 eur. Keďže odvolací súd napadnutý rozsudok v časti úroku z omeškania zmenil, predstavuje priznaná suma istiny spolu s úrokom z omeškania do dňa rozhodnutia súdu prvej inštancie spolu sumu 8 460,05 eur. Predmetom odvolania bol teda nárok v sume 9 170,65 eur, pričom v časti 8 460,05 eur bol úspešný žalobca, čo predstavuje 92,25 %, a žalovaný 1/ bol úspešný v rozsahu 7,75 %. Čistý úspech žalobcu v odvolacom konaní potom predstavuje 84,5 % (92,25 % - 7,75 %) a v tomto rozsahu potom odvolací súd aj priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania, a to v zmysle § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. O konkrétnych výškach trov konania strán sporu rozhodne súd prvej inštancie.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).